

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI TRONG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

Hoàng Thúc Lâm, Nguyễn Thị Kim Ngân

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Sinh viên đại học là đội ngũ thanh niên trí thức, học tập, rèn luyện trở thành trí thức tương lai của dân tộc, tiếp nối sự nghiệp khoa học của cha ông. Vì thế trong đào tạo cử nhân ở các trường đại học không chỉ tập trung đến giáo dục chuyên môn, thể chất mà còn phải đặc biệt quan tâm đến giáo dục lý tưởng, đạo đức cách mạng cho sinh viên. Đặc thù sinh viên là những thanh niên năng động, sáng tạo, dễ tiếp thu cái mới, nhưng lại thiếu sự trải nghiệm thực tiễn để hiểu sâu sắc vấn đề lý luận chính trị trừu tượng. Thực tế cho thấy một bộ phận sinh viên dễ mắc sai lầm, a dua chạy theo những xu hướng mới một cách hiếu kỳ. Việc giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học hiện nay thông qua các hoạt động xã hội vừa phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi thanh niên, vừa là môi trường thực tế để sinh viên trải nghiệm thực tiễn, khắc sâu lý luận đã học qua các môn học trong nhà trường. Vì thế bài viết tập trung phân tích đặc điểm sinh viên đại học, xác định các chuẩn mực đạo đức cách mạng cần giáo dục cho sinh viên và làm sáng tỏ vai trò của hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học ở nước ta hiện nay.

Từ khóa: Hoạt động xã hội, giáo dục đạo đức cách mạng, sinh viên Đại học.

Nhận bài ngày 27.1.2023 ; gửi phản biện, chỉnh sửa và duyệt đăng ngày 21.3.2023

Liên hệ tác giả: Hoàng Thúc Lâm; Email: htlan@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thực tế cho thấy, giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên nói chung và sinh viên đại học nói riêng là việc làm quan trọng và cần thiết nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ đào tạo nhân lực cho đất nước trong tình hình hiện nay. Giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học được thực hiện dưới nhiều hình thức khác nhau như học tập, nghiên cứu các môn khoa học lý luận chính trị; qua các cuộc thi do tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên, qua hoạt động xã hội của sinh viên,... Mỗi hình thức hoạt động xã hội có chức năng, nhiệm vụ, vai trò riêng nhằm bồi dưỡng những chuẩn mực đạo đức cho sinh viên. Tuy nhiên, trong khuôn khổ bài viết này, tác giả chỉ đề cập đến phát huy vai trò của các hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên như các hoạt động văn hóa, văn nghệ; hoạt động vì cộng đồng xã hội (từ thiện, hiến máu nhân đạo, hoạt động thanh niên tình nguyện, vệ sinh môi trường...) hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp của sinh viên đại học hiện nay. Thông qua những hoạt động này, sinh viên có sự quan sát, tiếp xúc và thực hiện hành vi đạo đức

trong thực tiễn để có thể lĩnh hội kiến thức, thông tin từ thực tiễn để nâng cao nhận thức và thực hiện hành vi đạo đức cách mạng, cống hiến sức mạnh của tuổi trẻ trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

2. NỘI DUNG

2.1. Sinh viên đại học và sự cần thiết giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học ở nước ta hiện nay

2.1.1. Khái niệm sinh viên đại học

Theo tiếng Latinh sinh viên “Students” dùng để chỉ những người đang theo học tại các trường cao đẳng, đại học. Từ điển tiếng Việt: “sinh viên được là những người ở bậc đại học”³. Luật giáo dục Việt Nam năm 2005, trong điều 8, khoản c quy định: sinh viên là những người đang học học tập ở các trường cao đẳng, đại học. Như vậy, tất cả những người đang học ở trường cao đẳng và đại học nhận trình độ cử nhân đều là sinh viên. Điều này là cơ sở để phân biệt học sinh chuyên nghiệp đang học tại các trường nghề và học sinh phổ thông ở các cấp học.

Như vậy, sinh viên là những người trẻ tuổi có tuổi đời phổ biến từ 18 đến 23 đang học tại các trường cao đẳng, đại học. Sinh viên Việt Nam có nhiều ưu điểm như thường có sức khỏe tốt, thông minh, năng động, sáng tạo, nhanh nhạy tiếp thu cái mới; có ước mơ, hoài bão, nỗ lực phấn đấu, học tập để lập thân, lập nghiệp, tạo nên bản ngã, nhân cách nghề nghiệp, đáp ứng yêu cầu vị trí nghề nghiệp đã chọn. Sinh viên đã có sự trưởng thành, hoàn thiện về mặt sinh học, có lý tưởng, hoài bão, bước đầu có năng lực làm chủ, tự đánh giá, tự ý thức bản thân trong học tập và cuộc sống. Tuy nhiên, phần lớn sinh viên còn non nớt về sự trải nghiệm thực tiễn, thiếu kinh nghiệm và sự sâu sắc trong phân tích, đánh giá, nhìn nhận các sự kiện chính trị - xã hội, nên dễ mắc bệnh mơ hồ trong cách nhìn nhận, đánh giá chiều sâu, bản chất vấn đề. Bên cạnh đó, yếu tố tâm lý của nhiều sinh viên chưa có sự ổn định sâu sắc cũng là một trở ngại cho nghiên cứu và học tập những phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của dân tộc, dễ bị dao động, lung lay trong tư tưởng, quan điểm khi nhận thức chính trị.

Có thể hiểu sinh viên đại học là tất cả những người đang học tập, rèn luyện, lập thân, lập nghiệp tại các trường đại học để nhận bằng cử nhân hoặc kỹ sư khoa học, đáp ứng vị trí việc làm của xã hội để có cơ hội cống hiến, phát triển bản thân.

2.1.2. Sự cần thiết phải giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học ở Việt Nam hiện nay

Giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học là việc làm quan trọng và cần thiết trong giáo dục và đào tạo đội ngũ trí thức trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta hiện nay. Giáo dục lý luận chính trị nói chung và đạo đức cách mạng nói riêng là một trong những tiêu chí trong chuẩn đầu ra của sinh viên, nên nó có vai trò vô cùng quan trọng và cần thiết trong đào tạo con người mới xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay. Sở dĩ như vậy vì những lý do sau:

³ Hoàng Phê (2016), Từ điển Tiếng Việt, Nxb Hồng Đức, tr 1088

Thứ nhất, xuất phát từ mục tiêu giáo dục và đào tạo đại học và tiêu chuẩn tuyển dụng công chức, viên chức ở Việt Nam hiện nay

Điều 39 Luật Giáo dục 2005, khoản 1 quy định: “Mục tiêu của giáo dục đại học là đào tạo người học có phẩm chất chính trị, đạo đức, có ý thức phục vụ nhân dân, có kiến thức và năng lực thực hành nghề nghiệp tương xứng với trình độ đào tạo, có sức khỏe, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”⁴. Từ mục tiêu đó, đòi hỏi các trường đại học phải hướng tới giáo dục toàn diện, không chỉ giáo dục tri thức khoa học nghề nghiệp, sức khỏe tốt, kỹ năng nghề, quốc phòng an ninh mà còn phải quan tâm đến giáo dục đạo đức, ý thức phục vụ nhân dân và trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc cho người học. Thiếu đạo đức cách mạng trong đào tạo sinh viên đại học thì khó có thể hình thành và khai thác, phát huy ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên hiện nay. Vì thế, để đạt mục tiêu trên việc giáo dục các phẩm chất đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học là việc làm quan trọng và cần thiết cho sinh viên đại học hiện nay. Bên cạnh đó, chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội trước hết phải có con người mới xã hội chủ nghĩa. Con người mới xã hội chủ nghĩa là con người thấm nhuần đạo đức cách mạng, nắm vững và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin trong nhận thức và trong thực tiễn. Có năng lực nhận diện, phê phán, lên án sự xuyên tạc chống phá Đảng, Nhà nước, chống phá cách mạng Việt Nam trước những thủ đoạn tinh vi, xảo quyệt của thế lực thù địch trong và ngoài nước.

Giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học còn đáp ứng yêu cầu, tiêu chí tuyển dụng cán bộ công, viên chức ở nước ta hiện nay. Cán bộ phải có lập trường, tư tưởng vững vàng, tin tưởng vào đường lối của Đảng, Nhà nước; có ý thức bảo vệ Đảng, Nhà nước, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa.

Thứ hai, xuất phát từ nhu cầu khai thác, phát huy sức mạnh của thanh niên sinh viên trong sự nghiệp cách mạng ở nước ta hiện nay

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh tài năng, đức độ của con người tạo nên giá trị và vai trò của con người. Trong bài nói chuyện với học sinh Người khẳng định: “có tài mà không có đức thì vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó”. Vì thế, nếu chúng ta chỉ quan tâm đến giáo dục và trang bị tri thức khoa học cho sinh viên mà xem nhẹ giáo dục đạo đức nói chung và đạo đức cách mạng nói riêng sẽ không khai thác và phát huy được sức mạnh của sinh viên và gián tiếp biến họ thành người vô dụng và gây hại cho Tổ quốc Việt Nam trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội hiện nay. Khi sinh viên được giáo dục những chuẩn mực đạo đức cách như (trung với nước, hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; yêu thương con người và có tinh thần quốc tế cao cả) sẽ giúp họ nâng cao ý thức trách nhiệm với Tổ quốc và nhân dân; sống vô tư, trong sáng, cống hiến hết mình cho sự nghiệp cách mạng của dân tộc và nhân loại.

Thấm nhuần đạo đức cách mạng, sinh viên sẽ tự tu dưỡng, rèn luyện, hoàn thiện nhân cách để đáp ứng yêu cầu của xã hội trên lĩnh vực trong lĩnh vực nghề nghiệp của mình. Ngược lại, nếu sinh viên thiếu phẩm chất đạo đức cách mạng, sống thờ ơ, vô cảm, hời hợt thì không thể cống hiến sức mạnh của mình vào xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Bên cạnh đó, giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học còn đáp ứng

⁴ Luật Giáo dục 2005

nhu cầu, mong muốn học tập, hiểu biết sâu sắc, đúng đắn về chính trị - xã hội ở mỗi sinh viên Việt Nam hiện nay.

Thứ ba, khắc phục yếu kém và hạn chế ở một bộ phận sinh viên hiện nay

Thực tế cho thấy, một bộ phận sinh viên vẫn còn có những hạn chế nhất định như cách nhìn nhận vấn đề xã hội và cuộc sống còn cảm tính, hời hợt; khi gặp khó khăn thử thách còn có tâm lý chán nản, suy nghĩ lệch lạc, tiêu cực, tự phát, lo sợ quá mức nên dễ bị kẻ xấu kích động, lợi dụng, lôi kéo, sa ngã vào các hoạt động thiếu lành mạnh, thậm chí phạm pháp.

Đặc biệt trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0 với thông tin đa chiều, chưa được định hướng nên một bộ phận sinh viên đại học thiếu hiểu biết để adua, hoặc không có khả năng tiếp nhận, xử lý thông tin đúng đắn làm cho nhận thức và hành động còn mắc phải sai lầm, tiêu cực. Điều đó là nguyên nhân đẩy sinh viên sa ngã vào các tệ nạn xã hội, nhiễm độc tư tưởng, văn hóa độc hại; du nhập lối sống ích kỷ, hẹp hòi, sống gấp, hưởng thụ, không phù hợp với chuẩn mực văn hóa và con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Vì thế, giáo dục đạo đức cách mạng sẽ giúp sinh viên nắm vững được những chuẩn mực đạo đức để hình thành và phát triển nhân cách và năng lực, phẩm chất con người mới xã hội chủ nghĩa ở nước ta hiện nay.

2.2. Những chuẩn mực đạo đức cách mạng cần giáo dục cho sinh viên đại học hiện nay

Đạo đức cách mạng của nước ta do chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập. Đạo đức cách mạng là sự kết hợp biện chứng giữa chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và giá trị truyền thống của dân tộc Việt Nam, tinh hoa văn hóa của thời đại; là hệ thống các quy tắc, chuẩn mực, giá trị về quá trình đấu tranh giải phóng con người vì hòa bình, độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Trên cơ sở những chuẩn mực đạo đức Hồ Chí Minh như: trung với nước, hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; yêu thương con người; tinh thần quốc tế cao cả; bài viết đã xác định những phẩm chất, chuẩn mực đạo đức cách mạng cần giáo dục phù hợp với đặc điểm tâm lý, lứa tuổi và vai trò của sinh viên đại học ở Việt Nam hiện nay. Những phẩm chất đạo đức cách mạng cần giáo dục cho sinh viên đại học ở Việt Nam hiện nay:

- Yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, trung thành với Đảng và Nhà nước
- Cần cù, chăm chỉ học tập để lập thân, lập nghiệp; có khát vọng sống cao đẹp, cống hiến
- Có lối sống lành mạnh, nhân văn
- Có ý thức trách nhiệm đấu tranh chống lại các tệ nạn xã hội và những biểu hiện tiêu cực trong môi trường học tập và cuộc sống
- Có ý thức phấn đấu trở thành công dân toàn cầu

Với 5 tiêu chí đạo đức cách mạng của sinh viên đại học ở Việt Nam hiện nay thì những phẩm chất đạo đức cách mạng cần đạt được đó nhằm thực hiện các giá trị, chuẩn mực đem lại lợi ích cho bản thân, đất nước, cho nhân và cho nhân loại.

Giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học thông qua hoạt động xã hội là hoạt động có mục đích, có ý thức thông qua sự tác động biện chứng giữa chủ thể, đối tượng, phương pháp, mục tiêu giáo dục trong những hoạt động cụ thể nhằm truyền thụ tri thức, tình cảm và hành vi đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học hiện nay.

2.3. Hoạt động xã hội và vai trò của hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học nước ta hiện nay

2.3.1. Hoạt động xã hội

Cho đến nay có một số định nghĩa của các nhà nghiên cứu về hoạt động xã hội. Tác giả Lê Hồng Sơn: “Hoạt động xã hội là hoạt động mang tính cộng đồng của con người; tiến hành hoạt động xã hội tức là con người thực hiện sự tương tác với những người xung quanh một cách trực tiếp hay gián tiếp”⁵. Tác giả Hà Mỹ Hạnh: “Hoạt động xã hội là những hoạt động mang tính chất cộng đồng của con người do cá nhân hoặc nhóm, cộng đồng thực hiện nhằm giải quyết những vấn đề nảy sinh trong xã hội, đồng thời giúp con người thực hiện những mục tiêu chung”⁶ qua các định nghĩa trên, bài viết có thể đưa ra định nghĩa: *Hoạt động xã hội của sinh viên đại học là những hoạt động do sinh viên thực hiện hướng tới cộng đồng, dưới sự tổ chức của Đoàn thanh niên, Hội sinh viên thực hiện chủ trương của Đảng ủy, Ban Giám hiệu hay Đoàn, Hội cấp trên nhằm mang lại giá trị cá nhân, tổ chức hay xã hội.*

Như vậy, từ nội hàm của hoạt động xã hội trên, có thể khẳng định ngoại diên của khái niệm hoạt động xã hội bao gồm những hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao; hoạt động vì cộng đồng (hiến máu nhân đạo; vệ sinh môi trường; đền ơn đáp nghĩa,...); hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp của sinh viên.

2.3.2. Vai trò hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cho sinh viên đại học hiện nay

Thứ nhất, hoạt động xã hội giúp chuyển hóa từ nhận thức đạo đức thành hành vi đạo đức cách mạng ở sinh viên đại học

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: lý luận không có thực tiễn là lý luận suông; thực tiễn không có lý luận là thực tiễn mù quáng. Vì thế, hoạt động xã hội có vai trò quan trọng trong nâng cao đạo đức cách mạng ở sinh viên. Hoạt động xã hội chính là hoạt động thực tiễn, quá trình dạy học lý luận chính trị là hoạt động lý luận của sinh viên. Sinh viên được trang bị những kiến thức lý luận cơ bản về các chuẩn mực đạo đức cách mạng thông qua các môn khoa học lý luận chính trị, nên khi được tham gia các hoạt động xã hội, họ có cơ hội gắn lý luận với thực tiễn để hiểu sâu sắc thêm các khái niệm, phạm trù của đạo đức cách mạng. Chẳng hạn, trung với nước, hiếu với dân; yêu thương con người hay cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư; yêu thương con người được chuyển hóa từ nhận thức đạo đức thành hành vi đạo đức sinh động trong thực tiễn của hoạt động xã hội. Chẳng hạn những hoạt động xóa đói, giảm nghèo, bảo vệ môi trường, hay hoạt động chăm sóc người có công với cách mạng, những bà mẹ Việt Nam anh hùng để hiểu sâu sắc hơn những giá trị nhân văn của các phạm trù đạo đức cách mạng. Bên cạnh đó, những hoạt động văn hóa, văn nghệ thể thao cũng giúp cho sinh viên rèn luyện sức khỏe, tạo nên kỹ năng làm việc nhóm, tinh thần đồng chí, đồng đội để làm nên sức mạnh của tập thể nhờ tình đoàn kết, yêu thương, sẻ chia và hợp tác. Qua đó, sinh viên sẽ hiểu sâu sắc hơn giá trị chuẩn mực đoàn kết, yêu thương con người trong đạo đức cách mạng. Ngược lại, cũng thông qua hoạt động thực tiễn, sinh viên có khả

⁵ Lê Hồng Sơn (2006) Biện pháp phát triển kỹ năng hoạt động xã hội cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Đại học Thái Nguyên. Đề tài cấp Trường, tr 12.

⁶ Hà Mỹ Hạnh (2015). Phát triển năng lực hoạt động xã hội cho sinh viên các trường đại học sư phạm miền núi phía Bắc trong đào tạo theo học chế tín chỉ, Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục, Đại học Thái Nguyên

năng nghiên cứu, phân tích, khái quát thực tiễn để làm sâu sắc hơn lý luận về các chuẩn mực của đạo đức các mạng. Chẳng hạn, làm thế nào thể hiện tình đoàn kết, tình yêu thương con người hay lòng trung thành với nước với Đảng, hiếu với nhân dân... đều được chứng minh và thực hiện qua hoạt động thực tiễn nói chung và hoạt động xã hội nói riêng.

Thứ hai, hoạt động xã hội giúp cho sinh viên đại học nâng cao chất lượng thực hiện hành vi đạo đức cách mạng trong từng lĩnh vực của đời sống

Hoạt động xã hội có vai trò quan trọng trong bồi dưỡng, rèn luyện năng lực tổ chức thực tiễn thực hiện hành vi đạo đức của sinh viên đại học. Qua các hoạt động thực tiễn như đền ơn đáp nghĩa; vệ sinh môi trường, từ thiện xã hội... sinh viên có thêm hiểu biết về nghĩa vụ, trách nhiệm, tình cảm của bản thân đối với bản thân, cộng đồng, tổ quốc và dân tộc. Đồng thời, sinh viên có ý thức và trách nhiệm hơn trong tu dưỡng, rèn luyện, hoàn thiện bản thân, hoàn thiện lối sống vị tha, nhân ái, đùm bọc sẻ chia, sống vì cộng đồng hơn. Chẳng hạn, sinh viên tham gia từ thiện hay hiến máu nhân đạo sẽ có sự tiếp xúc thực tiễn giúp họ hiểu và cảm thông hơn những hoàn cảnh éo le, những mảnh đời bất hạnh để biết cảm thông hơn với những người yếu thế, thiếu cơ hội phát triển... hay những hoạt động thu gom rác thải, tuyên truyền vận động nhân dân phân loại rác thải, bảo vệ môi trường, phòng chống dịch bệnh cũng là biểu hiện của đạo đức cách mạng trong mỗi hành động của sinh viên Việt Nam.

Thứ ba, hoạt động xã hội giúp sinh viên hoàn thiện nhân cách, lý tưởng cách, lý tưởng sống cao đẹp

Thực tế cho thấy, kiến thức sinh viên học tập trên lớp chỉ là điều kiện cần, còn hoạt động thực tiễn là điều kiện đủ để sinh viên phát triển nhân cách. Nếu chỉ dừng lại ở kiến thức sách vở, thu nhận trên lớp thì sinh viên chưa đủ để hoàn thiện và phát triển năng lực, kỹ năng và phẩm chất nghề nghiệp. Vì thế, thông qua hoạt động xã hội sẽ giúp sinh viên khắc phục bệnh sách vở, giáo điều, tầm chương trích cú, tư biện trong tiếp thu những phẩm chất đạo đức cách mạng, để sinh viên hoàn thiện nhân cách nghề nghiệp. Thông qua hoạt động xã hội sinh viên có môi trường thực tiễn để kiểm chứng lý luận và vận dụng tri thức đã học vào thực tiễn, hiểu sâu sắc hơn tri thức lý luận khoa học. Hoạt động xã hội giúp cho các khái niệm, chuẩn mực đạo đức cách mạng trừu tượng được thực hiện sinh động trong thực tiễn để sinh viên hiểu sâu sắc hơn lý luận trừu tượng của các phạm trù đạo đức cách mạng...

Thứ tư, hoạt động xã hội giúp sinh viên nâng cao năng lực tổ chức và tổng kết thực tiễn, làm sâu sắc hơn các chuẩn mực đạo đức cách mạng

Hoạt động xã hội là môi trường thực tiễn để sinh viên có cơ hội gắn tri thức khoa học trừu tượng được học trong sách vở vào thực tiễn cuộc sống. Hoạt động xã hội là môi trường thực tiễn để sinh viên được thỏa thích phát huy năng lực sáng tạo của mình. Qua hoạt động thực tiễn sinh viên có cơ hội để lập kế hoạch, phân công công việc khách quan, khoa học, linh hoạt, xác định nhiệm vụ cụ thể của mình để thực hiện. Bên cạnh đó, hoạt động xã hội còn giúp sinh viên còn có khả năng phối kết hợp chặt chẽ trong thực hiện nhiệm vụ của bản thân để đạt kết quả cao nhất. Thực tiễn các hoạt động xã hội như tình nguyện, hiến máu nhân đạo, vệ sinh môi trường, đền ơn đáp nghĩa, văn hóa văn nghệ và thể thao... giúp sinh viên hiểu và nắm bắt được bản chất vấn đề lý luận trừu tượng được chuyển hóa và biểu hiện trong hành vi của con người, giúp họ khắc sâu kiến thức về đạo đức cách mạng. Tình yêu thương

con người, trung với nước, hiếu với dân, sự bao dung nhân ái, đùm bọc lẫn nhau được thể hiện sinh động qua các hoạt động thực tiễn. Hoạt động xã hội đã cung cấp những dữ liệu, thông tin thu nhận trong thực tiễn sinh động để giúp sinh viên khái quát, trừu tượng hóa làm sâu sắc hơn những phạm trù đạo đức cách mạng. Trên cơ sở đó, trang bị cho sinh viên những căn cứ cơ sở để củng cố và phát triển lòng biết ơn với người có công với tổ quốc, dân tộc và thời đại. Thực tiễn hoạt động xã hội luôn là môi trường học tập bổ ích giúp sinh viên sẽ có thêm động lực để vươn lên, hoàn thiện bản thân, sống có trách nhiệm hơn, bao dung và vị tha trong cuộc sống. Được tham gia hoạt động xã hội, sinh viên đại học có thêm cơ hội để rèn luyện kiến thức, kỹ năng thể hiện hành vi đạo đức phù hợp với chuẩn mực đạo đức của cộng đồng và dân tộc; khắc phục những khiếm khuyết mà sinh viên hiểu sai từ tri thức trừu tượng của đạo đức cách mạng được trang bị từ trên lớp học qua giáo trình, sách vở về chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

3. KẾT LUẬN

Đạo đức cách mạng là một trong những phạm trù lý luận chính trị trừu tượng nên rất cần đến hoạt động xã hội để sinh viên được trải nghiệm trong thực tiễn. Sự gắn kết giữa hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng là sự thể hiện nguyên tắc thống nhất giữa lý luận với thực tiễn; thống nhất giữa học với hành trong quá trình giáo dục tư tưởng chính trị cho sinh viên đại học ở nước ta hiện nay. Vì thế, các trường đại học cần phát huy vai trò của hoạt động xã hội trong giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên. Cần phải thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức hoạt động xã hội để tạo nên sự hấp dẫn cho sinh viên. Để nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên cần:

- 1) phát huy hơn nữa vai trò của các chủ thể giáo dục và tự giáo dục (Đảng ủy, Ban giám hiệu; Đoàn thanh niên, Hội sinh viên; đội ngũ giảng viên lý luận chính trị; bản thân mỗi sinh viên);
- 2) Đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp tổ chức hoạt động xã hội sao cho hấp dẫn, lôi cuốn sinh viên tham gia đông đảo;
- 3) Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất thuận lợi cho việc tổ chức các hoạt động xã hội;
- 4) Có chính sách khen thưởng, động viên, khích lệ đối với sinh viên tích cực tham gia... Có như vậy mới nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động xã hội trong giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên đại học hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hoàng Phê (2016). *Từ điển Tiếng Việt*. Nxb Hồng Đức.
2. Quốc Hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam (2005). *Luật Giáo dục*.
3. Lê Hồng Sơn (2006). *Biện pháp phát triển kỹ năng hoạt động xã hội cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Đại học Thái Nguyên*. Đề tài cấp Trường, tr 12.
4. Hà Mỹ Hạnh (2015). *Phát triển năng lực hoạt động xã hội cho sinh viên các trường đại học sư phạm miền núi phía Bắc trong đào tạo theo học chế tín chỉ*. Luận án tiến sĩ khoa học giáo dục, Đại học Thái Nguyên.

ENCOURAGE THE ROLE OF SOCIAL ACTIVITIES IN EDUCATING REVOLUTIONARY MORALITY FOR UNDERGRADUATE STUDENTS IN VIETNAM

Abstract: Undergraduates are a young intellectual community who study and practice to become future intellectuals of the country and develop the scientific career passed down by their forefathers. Therefore, the training system in the university should not only focus on professional and physical education but also on mental health and revolutionary moral education. University students are dynamic, creative, and receptive to new things; however, they lack the practical experience to understand abstract political theory thoroughly. Reality has shown that a group of undergraduates is prone to making mistakes while some blindly follow new trends due to curiosity. The revolutionary moral education for current university students in recent times through social activities is different from profound theories taught in a school subject. This education is suitable for the psychophysiology of the young generation. Moreover, it also provides students with a nurturing environment to experience. This article focuses on analyzing the characteristics of university students, identifying revolutionary ethics standards, and clarifying the importance of social activities in the education of revolutionary morality, thereby proposing some solutions to enhance the effectiveness of revolutionary moral education through social activities.

Keywords: Social activities, revolutionary morality education, undergraduate.